

Copyrights by I. M. Publications
P. O. B. 4074
Nicosia - Cyprus

Του Γιάννη
Φίλιππου
11/11

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
ΤΟΥ
ΑΓΩΝΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ - ΑΡΧΕΙΟ ΚΡΕΤΙΑΚΟΥ ΜΑΤΣΗ

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΚΤΗ

Τῆς τὸν πήρανε σκοτωμένο. Τὰ μάτια του
κατάξεροι βράχοι στὴν ἄκρη τῆς θάλασσας. Τὰ χέρια του
δυσὸν πασμένα κουπὰ στοὺς ἀμμότοπους. Τὸ ἕνα του
πόδι ἐβημάτιζε μόνο στὸ μέσο τῆς κάμαρης, τὰ νεῦρα
πέζαν τὴ σάρκα, ἀφῆναν μὰ κόκκινη γραμμὴ νὰ τὸ παίρνη
(ξωπίσω: «Μπορῶ
νὰ βολευτῶ καὶ μὲ τὸ ἕνα μου πόδι. Νὰ φυτέψω ἕνα τριαν-
(φυλλῶνα
ἢ ἕνα λεμονόδασος στὴν ἄκρη τοῦ Δικωμίτικου λόφου. Αὔριο
μπορεῖ νὰ χωρίσω στὰ δυὸ ἐκεῖνο τὸ πελώριο δημόσιο πάρκο
τὸ μισὸ γι' ἀγριοπερίστερα καὶ τὸ ἄλλο μισὸ θὰ τὸ φτιάξω
(ἕνα παιδικὸ
ἐπίγειο παράδεισο. Μὲ κούνιες πολύχρωμες καὶ λίμνες καὶ
(πλούσια οἰκιά
ἀειθαλῶν δένδρων».

Ἡ μάνα του εἶχε καθῆσει στὰ πόδια τοῦ φέρετρου. Ἀκίνητη
σὰν πέτρινη στίλη. Ἐνόμιζε ἴσως πὼς τὸν εἶχε σὰν κάποτε
(δεκαπέντε μηνῶν
σὲ λίκνο γαλάζιο.

«Τοῦ Μάν τριαντάφυλλο
καὶ πούλια τῆς αὐγῆς
ἄκοπε κρίνε, μοσκομύριστε,
μονάκριβό μου ἀγόρι, ἄχ!»

Τὰ μάτια της δυὸ πηγῆς στεγνωμένες στὸν ἥλιο τοῦ θέρους.
Τὰ φρύδια της ἦταν δυὸ κρέπια γιὰ πένθος. Στὸ
μέτωπο κατέβαινε ἡ μαύρη μανδύλα της. Κι ὅπως τὴν ἔλυνε,
(ἀνέμιζαν τ' ἄκρα της
στὸ χλωμό του ἀκίνητο πρόσωπο: «Ἄν δὲν ἦταν ὁ πόλεμος
ὁ γιός μου θὰ ζοῦσε».

ΚΥΠΡΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΗ

Η ΜΠΑΛΛΑΝΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΤΣΗ

I

Τὸν τελευταῖο νεκρὸ θὰ ἐξιτορήσω
κι' ὕστερα ἐλιῆς θὰ ὑψώσω πὰ ἀσημιές.
Τὸ φρόνημα μπροστά σας θὰ ἐξυμνήσω,
τῆς ἀγροτιᾶς τίς πρώτες προκοπές,
καὶ μὰ χρυσὴ στιγμὴ θὰ ἰχνογραφῶ
ἄσπρο - γαλάζιο στὶς καλὲς καρδιές.

Γιατὶ ἄλλος στὸν ἀγῶνα πέφτει ὠραῖος
ἀπὸ τυχαῖα ριπὴ πού ξεμυτᾶ,
κι' ἄλλος τὴ δόξα παίρνει Θεὸς ἀρχαῖος
ἀπὸ γαλάζια τύχη πού γελαῖ,
κι' ἄγνωστος χάνεται κάποιος γενναῖος
κι' οὔτε μὰ μνήμη ἀφήνει πίσω πιά.

Μὰ τοῦτος μὲς τοὺς τελευταίους πεθαίνει
κρατῶντας στὴν παλάμη τὴν καρδιά·
μὰ Ἑλλάδα μὲ χρυσάφι χαραγμένη
κι' ἕνα δικέφαλο εἶχε στὴ ματιά·
κι' εἶχε μὰ θυσιανὰ ἀρετὴ ἀνθισμένη
στὴ γλάστρα πού τὴν κρᾶζουσε «ἀγροτιά».

«Γιατὶ στῆς ἀποθέωσης τ' ἄνθος πάνω,
πού ἕνας Χριστὸς βυζαντινὸς κοχλαῖ,
τῆς φρόνησης νὰ μυριστῶ τὸ πλάνο
τ' ἄνθος πού πάντα μὰ δειλία κρατᾶ;
Μὲς τὴ χρυσούλα αἰχμὴ κορφῆς πὰ φτάνω
καὶ σύμβολο φυτεῦς» μᾶς μιλά.

II

Είχε τὸ κάλλος ποῦ γεννᾶν οἱ ιδέες
κι' ἀπόφαση εἶναι τὴ σφικτὴ γροθιά
τ' ἀγροτικοῦ καπιτοῦ ποῦ ἀπ' τὴς ἀρχαῖες
χροنيὲς παιδεύεται γι' ἀπλοχωριά,
κι' εἶχε εἰλικρίνειες εἰς τὸν τράχηλό του ὠραῖες
ποῦ λάμπουν εἰς τὸ μόνον τὴ σταλιά.

Εἶχε δὲν εἶχε ἡ νιότη τ' ἄνθος δέσει
εἰς τὸ προικισμένο του φαρδὺ κορμὶ
κι' ὁ ὁπὸρος τῆς πατρίδας εἶχε πέσει
εἰς τὴν εὐφορῆ τῆς ὑπαρξῆς του γῆ
κι' εἶχε μὲν ἀρχαία καρφώσει μὲς τὴ μέση
τοῦ ὀρίζοντα λαμπρότατη ἀρετή.

Τί εἶναι τὸ μέλλον δίχως τὴν πατρίδα;
Κούπα οὐρανοῦ πικτοῦ ποῦ δὲ φωτᾶ.
Ὁ λεύτερος εἰς τὸ σπῆθος του ἀλυσίδα
τὴν ἴδια του συνείδηση κρατᾶ.
Πρώτη ἀρετὴ νὰ παίρνῃς τὴν ἐλπίδα
καὶ νὰ τραβᾷς κι' ὡς εἶναι γύρω ἔρμιά.

Γιὰ τοῦτο πῆρε τὴ δροσάτη νιότη
εἰς τὸ δαμάλι εἰς νοερὸ βωμὸ
κι' ἦρθε κοντὰ του ὡς ἄγγελος ἡ αἰωνιότη
μὲ ἓνα χρυσὸ τοῦ μάρτυρα σταυρὸ
κι' ἦταν στερνὸς νεκρὸς μὰ μὲς τὴν πρώτη
γραμμὴ τῶν πρώτων ἄνθος γαλανό.

Εἶναι τόπακας
ὄαν τὰ μάρμαρα τῆς Σαλαμίνας
ὄαν τὰ πουλιὰ τῶν ἀγρῶν μας
γραμματικὸς τοῦ Ἀπόστολου Βαρνάβα.
«Οὗτος ἀνακρίνεται».

Ἀνακριτὲς μὲ ἀνύπαρκτη ὁσφρηση
ἀνακρίνουν τὰ γιασεμιά.
Ἀνακριτὲς χωρὶς ὄραση κρατῶν
τὴ ζουγραφιά τῆς ψυχῆς ποὺ μιλεῖ καὶ δονεῖ.
Ποὺ μιλεῖ καὶ δονεῖ καὶ κρατᾷ ψηλὰ τὸ τριαντάφυλλο
μυρωμένῃ
λαμπρῇ
τὴ ψυχῇ τῆς Κύπρος ψηλά.

Περίεργο. Τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγες
νοιώσαμε πὸ πολὺ τὴν παρουσία σου.
Ἀπτὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγες
γέμισαν οἱ κάμαρές μας
γέμισαν οἱ δρόμοι
γέμισεν ἡ ἀτμόσφαιρα:
τόπο — Κύπρο — πατρίδα — πνοὴ — τρέλλα — χορό,
ἀγάπη στὸ κῶμα μας
ἀγάπη στὰ δένδρα μας
ἀγάπη στὸν οὐρανὸ μας, στὸν ἀέρα μας,
στὸν ἄνθρωπο ποῦχε κρυμμένο τὸν ἑαυτό του χρόνια καὶ
(χρόνια.

Δέξου γιὰ τὴν ὥρα τὸ χαιρετισμὸ μας.
Ὡσότου βλέπουμε τὸ τριαντάφυλλο ποὺ κρατᾷ ψηλὰ
ὄσο νὰ μᾶς τραβήξει τὸ τριαντάφυλλο ποὺ ψηλὰ κρατᾷ
μέχρι τὸ σύνορο τοῦ ἐλεύθερου ἀνθρώπου
ὄσπου νὰ γίνουν οἱ ψυχές μας πέταλα στὸ τριαντάφυλλο
ποὺ ψηλὰ κρατᾷ
δέξου τὸ χαιρετισμὸ μας.

ΚΩΣΤΑ ΜΟΝΤΗ

ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

Ἡ σφαῖρα ποὺ δὲ ἐκότρωσε
πέρασε δίπλα ἀπ' τὴν καρδιά μου,
δίπλα ἀπ' τὴν καρδιά μου ἔπεδες νεκρός,
δίπλα ἀπ' τὴν καρδιά μου σ' ἔθαψαν,
ἀπάνω στὸν τάφο σου χτυπᾷ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΤΣΗΣ

Ἀπλώστε τὴν ὀμίχλη
μὴν πέση σήμερὰ στὰ στάχια του
ἢ ἀναπόφευκτη χαρὰ τῶν κορυδαλλῶν.

ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΚΑΡΑΟΛΗΣ

Μὴν πάρετε ὁποιαδήποτε φωτογραφία του.
Ἐπάρχει μιὰ ὄταν ἦταν δεκαέξη χρονῶν
—στὰ χεῖλη τὸ χαμόγελο τῶν δεκαέξη χρονῶν,
στὰ μάτια μιὰ πρωϊνὴ πόρτα χωριοῦ ποὺ ἄνοιγε.
Ἐπάρχει στὸ δωμάτιό του
μιὰ φωτογραφία μὲ τὴν πρώτη του χρωματιστὴ γραβάτα.
Γύρω-τριγύρω μεταξωτὸ πλαίσιο
κεντημένο ἀπ' τὴν ἀδερφή.
Αὐτὴ ταιριάζει. Ἔτσι ἦταν ξανὰ ὄταν πέθανε,
αὐτὸ τὸ ἴδιο τραγούδι τραγουδοῦσε,
χωρὶς ἴχνος ἐνδιάμεσης ἀλλαγῆς,
οὔτε κὰν ἀπ' τὴν ἀγχόνῃ.

ΚΡΑΤΗΤΗΡΙΑ

Σκέψου πὼς δὲ μᾶς ἔμεινε ἄλλο ὄνειρο
παρὰ νὰ βγοῦμε ἀπὸ μιὰ πόρτα.